

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

ORTAÖĞRETİM
GÜZEL SANATLAR LİSESİ
**TÜRK MÜZİĞİ KORO VE
REPERTUVARI DERSİ**

ÖĞRETİM PROGRAMI

(10, 11 VE 12. SINIF)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2025

İÇİNDEKİLER

1. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.3. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMA, ÖĞRENME ÇIKTISI SAYISI VE SÜRE TABLOLARI	8
1.4. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI	9
1.5. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	10
2. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN FARKLI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	12
10. SINIF	12
11. SINIF	19
12. SINIF	25

1. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; bireyin bütüncül gelişimini amaçlayan, köklü bir geçmişe sahip Türk millî eğitim sisteminin dijital çağa ve teknolojik gelişmelere duyarlılığını, yeri geldiğinde bu gelişmelere öncülük edebilme istek ve potansiyelini yansıtan bir anlayışla geliştirilmiştir. Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni"nde belirlenen programlar arası bileşenler (fiziksel beceriler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, erdem-değer-eylem çerçevesi, sistem düşüncesi), eğilimler, kavramsal beceriler ve müzik alan becerilerinden oluşmaktadır.

Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı, koro ve çok sesli koronun temelini oluşturan birlikte söyleme, birbirini dinleyerek söyleme, takım çalışmasında birlikte hareket etme hedeflerine yönelik olarak beceri temelli bir anlayış ile yapılandırılmıştır. Bu program; müzik eğitimi alan bireyin doğru nefes ve ses eğitimi, kendi sesini tanıması, birlikte söylerken birbirinin sesine bürünmesi, ses ve ritim bütünlüğü içinde söylemesi, nüans ve hız terimlerini birlikte söylemeye yansıtmaları gibi konular etrafında oluşturulmuştur. Ayrıca etkili ve güzel konuşma becerisinin geliştirilmesi ve bireyin kendini doğru ifade etmesine de önem vermektedir. Bu program, öğrenciyi merkeze alarak hazırlanmıştır. Programda bilginin öğrenci tarafından yapılandırılması ve beceriye dönüştürülmesi amaçlanmıştır. Programın bütüncül yaklaşımı çerçevesinde öğrencilerin akademik açıdan ilerleme kaydetmesinin yanı sıra düşünsel ve duygusal niteliklerinin de gelişim göstermesi hedeflenmiştir.

Programda geçmiş ile bugün arasında kültürel bağ kuran, hem millî hem de evrensel kültüre hâkim nesiller yetişmesini ilke edinen bir yaklaşım ortaya konmuştur. Dolayısıyla Türk müziği koro ve repertuarı dersinde eğitim alan bireyler, hem kendi kültürlerinde hem de farklı kültürlerde yazılmış eserleri tanıma ve söyleme yetisi kazanabilirler. Programda millî ve manevi değerlerinin bilincinde bireyler yetiştirme hedefi doğrultusunda öğrencilerin millî birlik ve beraberlik duruşunun pekiştirilmesi hedeflenmiştir. Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı'nın uygulanmasıyla ses ve nefes teknikleri, hız ve nüans terimleri, artikülasyon (anlaşılabilirlik) ve diksiyon kuralları konularında öğrencilerin müzik eğitimine katkıda bulunulacaktır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin

- koro eserlerini toplu hâlde seslendirmeleri,
- eserleri hız terimlerine uygun şekilde seslendirmeleri,
- eserleri nüans terimlerine uygun şekilde seslendirmeleri,
- farklı yöre ve makamlar hakkında bilgi sahibi olmaları,
- Türk müziği dağarcığına sahip olmaları,
- artikülasyon kurallarına uygun güzel, anlaşılır konuşmaya ve söylemeye özen göstermeleri,
- kendilerini müzik yoluyla ifade etmeleri,
- müzikal duyarlılık, düşünme, yorumlama ve yaratıcılık becerilerini geliştirmeleri,
- koro şefiyle uyum ve toplu söyleme becerisi geliştirmeleri,
- Koro kültürü ve disiplini kazanmaları,
- koro çalışmalarında sanat yoluyla kendini ifade edebilme becerisi kazanmaları ve sorumluluk bilinci geliştirmeleri,
- ulusal ve uluslararası müzik etkinlikleriyle toplumun sosyal ve kültürel gelişimine katkıda bulunmaları,
- sahne ve performans becerisi kazanmaları amaçlanmaktadır.

1.2. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Bu derse ait öğretim programının uygulanması sürecinde aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır:

1. Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni" temel alınarak yapılandırılmıştır. Derslerin tasarlanması, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin planlanması, ders kitaplarının ve diğer materyallerin hazırlanmasında bu metnin dikkate alınması gerekmektedir. Bütün eğitim öğretim faaliyetleri, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni"nde işaret edilen öğrenci profiline ulaşılmasını sağlayacak biçimde planlanmalı ve yürütülmelidir.
2. Eğitim öğretim süreçlerinde Türkçenin doğru ve etkili kullanımına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilmelidir.
3. Öğretim programında müzik sanatına çalışmalarıyla katkıda bulunan bazı sanatçılara yer verilmiştir. Bu kapsamda gerçekleştirilecek öğrenme-öğretme uygulamalarında ilgili sanatçıların eserleri ve müzik sanatına katkıları; ezberden uzak, araştırma ve sorgulamaya dayalı bir öğrenme süreci içinde ele alınmalıdır.
4. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne göre hazırlanan öğretim programlarında öğrenenlere kazandırılması amaçlanan bilgi ve beceriler, öğrenme çıktısı olarak ifade edilmektedir. Çıktılar, öğretim programındaki temalarda yer alan içerik bilgisinin ilişkili olduğu alan becerileri veya kavramsal becerilerle birleştirilerek oluşturulmaktadır. Öğrenme çıktıları yapılandırılırken çıktılara temel oluşturan alan becerileri veya kavramsal becerilere ait süreç bileşenlerinin tamamı sürece yansıtılmaktadır.
5. Programda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencilere bütüncül bir bakış açısı kazandıran, kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesine hizmet eden, farklı öğretim yöntem ve tekniklerini işe koşan, disiplinler arası ilişkileri görmeyi kolaylaştıran bir çerçevede sunulmuştur. Öğrenme-öğretme yaşantılarında öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerine yönelik yazılan süreçlerin tamamının bir arada yürütülmesi esastır. Bununla birlikte planlamalar, öneri niteliğinde olan uygulamalarda ilgili temanın öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri başta olmak üzere ilişkilendirilen tüm eğilimler ve programlar arası bileşenler dikkate alınarak yapılmalıdır. Öğrencilerin deneyimlemesi gereken yaşantılarda da bu doğrultuda bazı uyarlamalar yapılabilmektedir.
6. Program, öğrenenin bütünsel gelişimini esas alan bir özelliğe sahiptir. Bu nedenle öğrencilerin bilişsel, fiziksel ve sosyal-duygusal özelliklerinin bilinmesi ve öğrenme-öğretme yaşantılarının bu özelliklere göre düzenlenmesi önem arz etmektedir. Bu bakış açısına bağlı olarak program, sürekli değerlendirme anlayışını öğrenme yaşantılarının temel öğelerinden biri olarak görmektedir. Program bütününde öğretmenlerden beklenen, öğrenme-öğretme yaşantılarını öğrencilerinin özelliklerine göre ve ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde tasarlamalarıdır. Kitap yazım sürecinde öğrenme-öğretme yaşantılarında verilenlerin yanı sıra farklı yöntem ve teknikler, farklı günlük hayat bağlantıları, güncel içerikler ve öğrenciye görelik de göz önünde bulundurulmalıdır.
7. Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı'nda kullanılan beceriler, kavramsal beceriler ve alana özgü kavramlardan oluşmaktadır. Bu bakımdan her beceri, diğer becerilerin geliştirilmesini destekler niteliktedir. Öğretmenler, öğrenme yaşantılarını tasarlarken beceriler arası anlamsal ve ilişkisel bütünlüğe dikkat etmelidir.
8. Tema temelli yaklaşımla hazırlanan Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı'nın 10, 11 ve 12. sınıflarda iki ders saati uygulanması planlanmıştır. Programda her sınıf düzeyinde aynı isme sahip iki tema yer almaktadır.
9. Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı'na ait temalarda yer alan konuların kapsamı, içerik çerçevesinde belirlenmiş ve program bileşenlerinin sürece nasıl dâhil edileceği öğrenme-öğretme yaşantılarında açıklanmıştır.
10. Program, öğrencilerin gelişen ve değişen bilgi-iletişim teknolojileri ve farklı yollarla sunulan mekânsal verileri kullanabilmeleri hedefine uygun olarak tasarlanmıştır. Bu nedenle öğrenme-öğretme yaşantılarında bilgi-iletişim teknolojilerinden mümkün olduğunca yararlanılmalıdır.

Programlar Arası Bileşenler

Programda alan becerilerinin yanı sıra öğrencilere kavramsal beceriler, sosyal-duygusal beceriler, okuryazarlık becerileri, değerler, eğilimler ve disiplinler arası bakış açısının kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu nedenle Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı'nda sıralanan ve öğrenme-öğretme yaşantılarıyla ilişkilendirilen bileşenler dikkate alınarak planlanmalıdır.

Bilgi ve beceriler, içerik çerçevesiyle bütünleştirilerek sunulmalı ve programlar arası bileşenler (sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler, okuryazarlık becerileri) öğrenmenin anlamlı bir parçası hâline getirilmelidir. Değerler,

eğilimler, okuryazarlık ve sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin notla değerlendirilmesi gerekmemektedir ancak öğrencinin gelişimini değerlendirmek amacıyla performans görevi, ödev, dereceli puanlama anahtarı gibi araçlarda bu bileşenlere yer verilebilir.

Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı'nın "Öğrenme Kanıtları" bölümünde ölçme ve değerlendirme süreçlerinin amaçlarına ve dersin öğrenme çıktılarına yönelik kanıt oluşturabilecek araçlar sunulmuştur. Öğrencilerin öğrenme stillerindeki farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme anlayışından söz etmek mümkün değildir. Bu nedenle öğrenci performansını belirlemek için farklı özelliklere sahip ölçme yöntemlerinden elde edilen birden fazla kanıtı ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultuda aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınarak bu dersle ilgili ölçme ve değerlendirme süreçleri tasarlanmıştır:

1. Programda verilen her öğrenme çıktısına ilişkin en az bir öğrenme kanıtı sunulmuştur. Değerler, eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme ve okuryazarlık becerileri öğrenme-öğretme uygulamalarının bir parçası olduğu ve içeriğe dâhil edildiği için kanıtlar bölümünde bunlara ilişkin doğrudan ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerine yer verilmemiştir.
2. Programda öğrenme kanıtları olarak sunulan ölçme ve değerlendirme araçları, süreç ve ürüne dayalı değerlendirme yapmak amacıyla tasarlanmıştır. Ölçme araçları belirlenirken bunların temalarda yer verilen tüm öğrenme çıktılarını kapsamayı hedeflenmiştir. Her temada bulunan ölçme ve değerlendirme araçları, öğretmenlere örnek teşkil etmesi amacıyla sunulmuştur. Öğretmenlerden bu araçları kullanmaları, gerekli durumlarda farklı araçları sürece dâhil etmeleri beklenmektedir.
3. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri; öğrencilerin yetenek, ihtiyaç ve özel durumlarına göre çeşitlendirilmeli, öğrenciler tarafından kazanılan veya geliştirilen becerilerin yansıtılabileceği nitelikte olmalıdır. Bilgi ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde öğrencilere ilgi çekici, günlük hayatla ilişkili, uzak veya yakın çevrede karşılaşılabilecekleri problemlere ilişkin görevler verilmeli; yargısal nitelik taşımayan ve motive edici geri bildirimlerde bulunulmalıdır. Süreç içinde dijital teknolojilerden yararlanılabilir.
4. Programdaki temalarda kavramsal beceriler ve alan becerilerinin ölçülmesinde dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, gözlem, çalışma yaprağı, kısa cevaplı ve açık uçlu sorular; öz, akran ve grup değerlendirme formları gibi ölçme araçlarından yararlanılmalıdır. Öğrenmeler süreç boyunca izlenmeli, değerlendirilmeli ve öğrencilere geri bildirimde bulunulmalıdır. Geri bildirim; öğrencilerin değerlendirme süreçlerine katıldığı öz, akran, grup değerlendirme formu gibi ölçme araçlarında kendilerine yönelik nesnel değerlendirme yapmalarına katkıda bulunması bakımından önemlidir.
5. Programın her temasında çoğunluğu sınıfta gerçekleştirilecek performans görevlerine yer verilmiştir. Bu görevlerde tablo, çalışma yaprağı, slayt, sunum gibi ürünler hazırlanması beklenmektedir.
6. Her bir performans görevinin değerlendirilmesinde kullanılan ölçme araçlarındaki ölçütlerin belirlenmesinde öğrenme çıktısının süreç bileşenleri ve görevin özellikleri dikkate alınmıştır. Öz, akran ve grup değerlendirme formları da kullanılarak öğrencilerin değerlendirme süreçlerine katılması sağlanmalıdır.

Öğrenme-Öğretme Yaşantıları

Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı, öğrencinin bütünsel gelişimini esas almaktadır. Bu gelişimi sağlayabilmek amacıyla öğrenme-öğretme yaşantılarında sunulan etkinlikler; ilgili çıktı, beceri, eğilim ve değerlerin kazandırılmasına yönelik hazırlanmıştır. Programın öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünde örnekler sunulmuştur. Öğretmenlerden bu örneklerden yola çıkarak öğrenci gruplarının özelliklerine göre öğrenme yaşantılarını uyarlamaları, değiştirmeleri veya yeni etkinlikler oluşturmaları beklenmektedir.

Temaların işleniş sırası ve temalara ayrılan süre öğretim programında belirtilmiştir. Bununla birlikte zümre öğretmenleri tarafından yapılacak planlamalarda öğrenci düzeyleri ve çevresel şartlar dikkate alınmalıdır.

Programda her tema için temel eğitim düzeyindeki öğretim programlarında yer alan konular göz önüne alınarak temel kabuller belirlenmiştir. Öğrenme yaşantıları uygulanırken ön değerlendirme sürecinde öğrencilerin temel kabullerde yer alan becerilere sahip olma durumlarının kontrol edilmesi, gerekli durumlarda temel kabullere ilişkin öğrenme ihtiyaçlarının belirlenmesi ve öğrenme öğretme uygulamalarına geçilmeden belirlenen bu eksikliklerin tamamlanması beklenmektedir.

Programın uygulanmasında bağlamsal ve yaşantısal öğrenmenin esas alınması, araştırma ve sorgulamaya dayalı bir süreç yapılandırılması gerekmektedir. Bu süreci desteklemek üzere öğreneni merkeze alan öğretim yöntemlerine (proje temelli öğrenme, problem temelli öğrenme, örnek olay, tartışma, drama, eğitsel oyun vb.) yer verilmeli ve program, çok yönlü gelişime katkıda bulunacak öğretim yöntem ve teknikleriyle zenginleştirilmelidir. Ayrıca araştırma sürecine katkıda bulunmak için öğretmenler tarafından öğrencilere ön hazırlık yaptırılması ve müzik bilimine yönelik kaynaklardan oluşan bir sınıf kitaplığı kurulması da önemli görülmektedir.

Farklılaştırma

Öğretim sürecinin düzenlenmesinde öğrenciler arasındaki bireysel farklılıklar göz önüne alınmalıdır. Bu amaçla öğretim sürecinin öğrenci ihtiyaçlarına göre şekillendirilmesi için öğretimin farklılaştırılması yoluna gidilmelidir. Bu kapsamda farklılaştırma bölümünde zenginleştirme ve destekleme başlıkları altında öneriler sunulmuştur. Farklılaştırma kapsamındaki tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından planlanır ve uygulanır.

Farklılaştırma sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşlukları, ilgileri ve öğrenme profilleri dikkate alınmalı; içerik, süreç ve ürün bu özelliklere uygun hâle getirilmelidir. Bu kapsamda aynı öğrenme çıktısına ulaşabilmek için zenginleştirici ve destekleyici etkinlikler yoluyla tüm öğrencilere öğrenme fırsatları sağlanmalı ve sınıftaki farklı öğrenme düzeyine sahip öğrencilerin gereksinimlerine cevap verecek şekilde planlanma yapılmalıdır.

1.3. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMA, ÖĞRENME ÇIKTISI SAYISI VE SÜRE TABLOLARI

10.SINIF			
TEMA	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. İNSAN SESİNİN OLUŞUMU VE SES EĞİTİMİ	5	12	17
2. REPERTUVAR ÇALIŞMALARI I (Buselik, Kürdi, Rast, Uşşak)	2	56	77
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	7	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

11.SINIF			
TEMA	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. İNSANDA SES TÜRLERİ VE SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI	3	12	17
2. REPERTUVAR ÇALIŞMALARI II (Hicaz, Hüseyinî, Karıcığâr, Mahur, Nihavent)	2	56	77
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	5	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

12.SINIF			
TEMA	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KORO KÜLTÜRÜ VE SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI	4	10	14
2. REPERTUVAR ÇALIŞMALARI III (Muhayyerkürdi, Segâh, Hüzam, Saba)	2	58	80
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	6	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

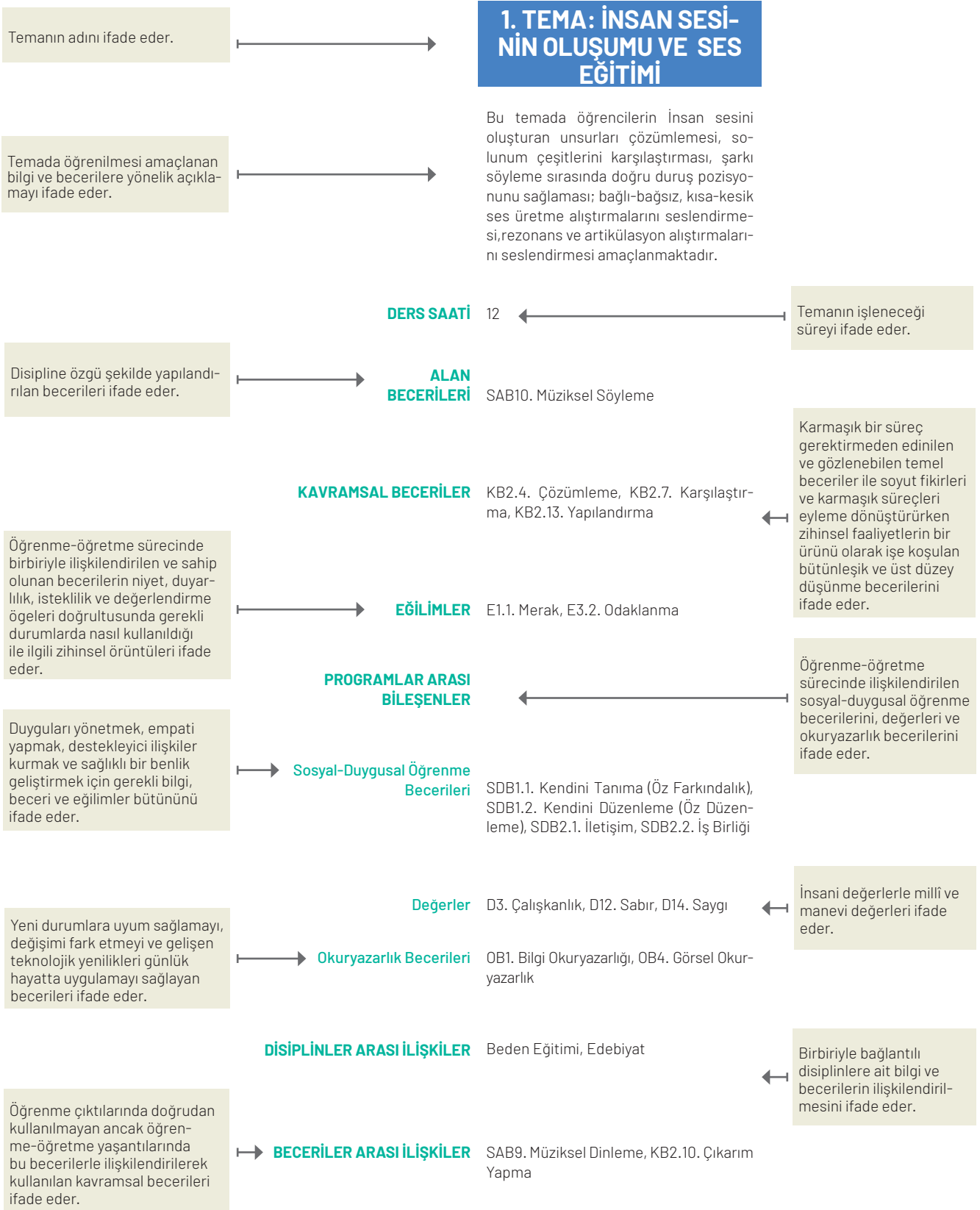
1.4. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI

DERS KİTABI	FORMA SAYILARI*	KİTAP EBADI
TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI 10	8 - 10	19,5 cm x 27,5 cm
TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI 11	8 - 10	19,5 cm x 27,5 cm
TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI 12	8- 10	19,5 cm x 27,5 cm

* Forma sayıları alt-üst sınır olarak verilmiştir.

1.5. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Tema temelli yaklaşımla hazırlanan Türk Müziği Koro ve Repertuarı Dersi Öğretim Programı 10, 11 ve 12. sınıflarda uygulanabilecek şekilde düzenlenmiştir. Programda 10, 11 ve 12. sınıflarda ikişer tema yer almaktadır. Temaların yapısı ve bu yapıya ilişkin açıklamalar şematik olarak aşağıda sunulmuştur:

Öğrenme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TMKR.10.1.1. İnsan sesini oluşturan ana unsurları çözümleyebilme

a) İnsan sesinin oluşumunda görev alan organları belirler.

b) İnsan sesinin oluşumunda görev alan organlar arasındaki ilişkileri belirler.

Dersin kodu
Sınıf seviyesi
Tema numarası
Öğrenme çıktısı numarası

İÇERİK ÇERÇEVESİ

İnsan Sesini Oluşturan Ana Unsurlar

Solunum Çeşitleri

Şarkı Söylemede Doğru Duruş Pozisyonu

Bağlı-Bağısız, Kısa-Kesik Ses Üretme Alıştırmaları

Rezonans ve Artikülasyon Alıştırmaları

Öğrenme sürecinde ele alınan bilgi kümesini (bölüm/konu/alt konuya ilişkin sınırlar) ifade eder.

Disipline ait başlıca genelleme, ilke, anahtar kavramlar, sembolleri vb.ni ifade eder.

Anahtar Kavramlar

artikülasyon, diksiyon, insanda ses sistemi, rezonans, ses üretme, solunum

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma yaprağı, karşılaştırma tablosu, öz değerlendirme formu, kontrol listesi ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden solunum türleri ve çeşitli solunum alıştırmaları ile ilgili bir çalışma yapmaları istenebilir. Performans görevinin değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

Öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi için uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.

Öğrenme çıktıları, eğilim, programlar arası bileşenler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Diyafram, ses, nefes, rezonans gibi kavramlarla karşılaştığı kabul edilmektedir.

Önceki öğrenme-öğretme süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.

Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgileri veya becerileri ifade eden temel kabullerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere konuşma/şarkı söyleme sırasında sesin oluşumuna yardımcı organların neler olduğuyla ilgili sorular sorulabilir. Diyaframdan nefes alma ile normal nefes alma arasındaki farklar sorulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere çevresinde duydukları çeşitli sesler sorulabilir ve onlardan bu seslerin yapı farklılıkları hakkında fikir yürütmeleri istenir. Sesin oluşumu ile ilgili neler bildikleri sorularak günlük yaşamda çevresiyle iletişim kurarken seslerini nasıl kullandıklarını düşünmeleri istenebilir.

Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecinin yanı sıra edinilecek bilgi ve beceriler ile günlük hayat deneyimleri arasında bağ kurmayı ifade eder.

Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

TMKR.10.1.1.

Öğrencilere ses unsurlarını içeren farklı vokal ve enstrümantal örnekler dinletilir (SAB9). Bu örneklerden hareketle sesin oluşumu hakkında bilgi verilir. Öğrencilerden çeşitli sesler çıkarmalarını isteyerek bu sesleri çıkarırken hangi organlarından yararlandıkları ve organların nasıl etkileştiğini fark etmeleri sağlanır. Dijital/teknolojik araçlar aracılığıyla sesin anatomik unsurlarına ait görseller yansıtılır.

Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinleşmesi öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Müzik aletlerinde kullanılan tellerin cinsi, gerginlik ve uzunlukları ile ses dalgalarının frekansı arasındaki ilişkiler araştırılabilir. Araştırma sonucu raporlaştırılarak sınıfa sunulabilir.

Destekleme

Öğrencilere evde uygulamaları için ses ve nefes egzersizlerini içeren bir çalışma programı verilebilir.

Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesini ifade eder.

ÖĞRETMEN YANSIMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TÜRK MÜZİĞİ KORO VE REPERTUVARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN FARKLI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

10. SINIF

1. TEMA: İNSAN SESİNİN OLUŞUMU VE SES EĞİTİMİ

Bu temada öğrencilerin İnsan sesini oluşturan unsurları çözümlemesi, solunum çeşitlerini karşılaştırması, şarkı söyleme sırasında doğru duruş pozisyonunu sağlaması; bağılı-bağısız, kısa-kesik ses üretme alıştırmalarını seslendirmesi, rezonans ve artikülasyon alıştırmalarını seslendirmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

ALAN BECERİLERİ SAB10. Müziksel Söyleme

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.13. Yapılandırma

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Beden Eğitimi, Edebiyat

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER SAB9. Müziksel Dinleme, KB2.10. Çıkarım Yapma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TMKR.10.1.1. İnsan sesini oluşturan ana unsurları çözümleyebilme

- a) İnsan sesinin oluşumunda görev alan organları belirler.
- b) İnsan sesinin oluşumunda görev alan organlar arasındaki ilişkileri belirler.

TMKR.10.1.2. Solunum çeşitlerini karşılaştırabilme

- a) Solunum çeşitlerine ilişkin özellikleri belirler.
- b) Solunum çeşitlerinin özelliklerine ilişkin benzerlikleri listeler.
- c) Solunum çeşitlerinin özelliklerine ilişkin farklılıkları listeler.

TMKR.10.1.3. Şarkı söyleme sırasında doğru duruş pozisyonunu yapılandırabilme

- a) Şarkı söyleme sırasında doğru duruş pozisyonunu inceleyerek nedensel ilişkiler ortaya koyar.
- b) Tespit ettiği ilişkilerle ilgili ön bilgilerinden yararlanarak doğru duruş pozisyonunu ortaya koyar.

TMKR.10.1.4. Bağlı-bağısız ve kısa-kesik ses üretme alıştırmalarını müziksel söyleyebilme

- a) Bağlı-bağısız ve kısa-kesik ses üretme alıştırmaları için bedenini söylemeye hazır hâle getirir.
- b) Bağlı-bağısız ve kısa-kesik ses üretme alıştırmalarını yaparken uygun söyleme tekniklerini kullanır.
- c) Bağlı-bağısız ve kısa-kesik ses üretme alıştırmalarını eserlerde uygular.

TMKR.10.1.5. Rezonans ve artikülasyon alıştırmalarını müziksel söyleyebilme

- a) Rezonans ve artikülasyon alıştırmaları için bedenini söylemeye hazır hâle getirir.
- b) Rezonans ve artikülasyon alıştırmalarını yaparken uygun söyleme tekniklerini kullanır.
- c) Rezonans ve artikülasyon alıştırmalarını eserlerde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

İnsan Sesini Oluşturan Ana Unsurlar

Solunum Çeşitleri

Şarkı Söylemede Doğru Duruş Pozisyonu

Bağlı-Bağısız, Kısa-Kesik Ses Üretme Alıştırmaları

Rezonans ve Artikülasyon Alıştırmaları

Anahtar Kavramlar

artikülasyon, diksiyon, insanda ses sistemi, rezonans, ses üretme, solunum

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma yaprağı, karşılaştırma tablosu, öz değerlendirme formu, kontrol listesi ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden solunum türleri ve çeşitli solunum alıştırmaları ile ilgili bir çalışma yapmaları istenebilir. Performans görevinin değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

Temel Kabuller Sesin oluşumu, duruş (postür), solunum sistemi (akciğerler, nefes yolları), gırtlak, ses telleri, artikülasyon gibi konular ile göğüs nefesi-karın nefesi ayrımını bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere konuşma veya şarkı söyleme sırasında sesin oluşumuna yardımcı organların neler olduğuyla ilgili sorular sorulabilir. Diyaframdan nefes alma ile normal nefes alma arasındaki farklar sorulabilir.

Köprü Kurma Öğrencilere çevrelerinde duydukları çeşitli sesler sorulabilir ve onlardan bu seslerin yapı farklılıkları hakkında fikir yürütmeleri istenebilir. Sesin oluşumu ile ilgili neler bildikleri sorularak öğrencilerden iletişim kurarken seslerini nasıl kullandıklarını düşünmeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları **TMKR.10.1.1.**

Öğrencilere farklı vokal ve enstrümantal örnekler dinletilir (**SAB9**). Bu örneklerden hareketle sesin oluşumu hakkında bilgi verilir. Öğrencilerden çeşitli sesler çıkarmaları istenir ve bu sesleri çıkarırken yararlandıkları organları ve organların birbiriyle etkileşimini fark etmeleri sağlanır. Dijital veya teknolojik araçlar kullanılarak sesin anatomik unsurlarına ait görseller tahtaya yansıtılır. Bu görsellerin dikkatle incelenmesi ve insan sesini oluşturan ana unsurların belirlenmesi sağlanır (**OB4**). Belirlenen diyafram, ses telleri, burun boşluğu, dil gibi parçalar farklı görseller yardımıyla tanıtılabilir. Öğrencilerin beyin fırtınası yoluyla insan sesinin oluşumunda görev alan unsurlarla organlar arasındaki ilişkileri belirlemeleri sağlanır. Tartışma sırasında öğrencilerin birbirine saygılı olması beklenir (**SDB2.2, D14.1**). Sesin oluşum sürecinde rol alan organlar ve bu organların birbiriyle etkileşimi incelenerek öğrencilerin merak duygularının harekete geçirilmesi sağlanabilir (**E1.1**). İnsan sesinin oluşumunda görev alan organlar arasındaki ilişkilere yönelik öğrenmelerin izlenmesinde çalışma yaprağı kullanılabilir.

TMKR.10.1.2.

Öğrencilere solunumu sağlayan organlar sorulur ve cevaplar tahtada listelenir. Solunumun konuşmaya ve şarkı söylemeye etkisinin olup olmadığı sorularak öğrencilerin merak duyguları harekete geçirilebilir (**E1.1**). Öğrencilerin dikkati solunuma yönlendirilerek nefesin kısalık, uzunluk ve derinlik gibi özelliklerinin fark edilmesi sağlanabilir. Bu çalışmaların ardından solunum çeşitlerinin özelliklerinin belirlenmesi istenir (**OB1**). Öğrencilerden solunum çeşitleri ve özellikleri hakkında elde ettikleri bilgilerden yola çıkarak solunum çeşitlerini örneklendirmesi beklenir. Solunumların dönüştürülmesi ve bu şekilde uygulama yapılması istenebilir (**SDB1.2**). Öğrencilerden solunum çeşitlerinin kullanılacağı durumlarla ilgili varsayımlarda bulunması, çıkarım yapması ve disiplinli bir şekilde eser seslendirmesi istenir (**KB2.10**). Uygulamalar sonucunda solunum çeşitlerinin benzerlik ve farklılıklarının öğrenci tarafından listelenmesi sağlanır. Öğrenmeler, karşılaştırma tablosu kullanılarak izlenebilir.

TMKR.10.1.3.

Dersin başında bedensel rahatlama ve solunum egzersizleri yaptırılabilir. Bunun için beden eğitimi disiplininin yararlanılabilir. Öğrencilerden serbestçe oturmaları ve önceden bilinen kısa bir eseri sınıfça seslendirmeleri istenir. Ardından sıralarında dik ve ayakları yere sağlam basacak şekilde oturmaları ya da ayakta dik şekilde durarak eseri seslendirmeleri istenir. İki seslendirme arasında gözlemlenen bedensel değişikliklere odaklanılması istenebilir (**E3.2**). Seslendirmedeki gözlemler sorularak değişimlerin fark edilmesi beklenebilir (**SDB1.1**). Uygulamalar sonucunda doğru seslendirme ile doğru duruş arasında ilişki kurulması beklenir. Ardından sınıfça önce serbest şekilde oturulur sonra doğru duruş pozisyon-

ları ile seslendirmeler yaptırılır (**D3.4**). Şarkı söylemede doğru duruş pozisyonu ile ilgili öğrenmeler öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

TMKR.10.1.4.

Dersin başında bedensel rahatlama ve ses üretme alıştırmaları yaptırılabilir. Bunun için beden eğitimi disiplininin yararlanılabilir. Ses üretme alıştırmaları yapılırken kullanılacak doğru duruş ve teknik öğretmen tarafından gösterilir. Bağlı-bağısız, kısa-kesik ses üretme alıştırmalarından örnekler tahtaya yazılır. Her alıştırmadan önce öğretmen tarafından örneklenir. Ardından öğrencilerden doğru duruş ve teknikle ritmik yapıya uygun seslendirme beklenir (**OB4**). Bağlı-bağısız ve kısa-kesik ses üretme alıştırmaları sırasında öğretmen enstrümanla eşlik edebilir. Entonasyona (ton içindelik) ve müzikal ifadelerle dikkat edilerek verilen alıştırmaların seslendirilmesi istenir. Öğrenciler iki gruba ayrılır; çalışmaların odaklı, sabırlı ve etkin bir biçimde şekillendirilmesi beklenir (**E3.2, D12.2, SDB2.2**). Yapılan çalışmalar örnek eserler üzerinde uygulanır. Müziksel söyleme çalışmalarında kontrol listesi kullanılabilir.

TMKR.10.1.5.

Dersin başında bedensel rahatlama ve ses üretme alıştırmaları yaptırılabilir. Bunun için beden eğitimi disiplininin yararlanılabilir. Sesin doğru ve etkili bir şekilde kullanımı için belli başlı ses tekniklerinin veya yapılması gerekenlerin neler olduğu sorularak sınıfta tartışma ortamı oluşturulabilir (**SDB2.1**). Öğretmen tarafından rezonans ve artikülasyonun tanımı yapılır. Öğrencilere vücuttaki rezonatör ve artikülasyon bölgeleri ile bunların şarkı söylemeye etkileri hatırlatılabilir. Dil, konuşma ve diksiyonun önemine değinilerek çeşitli tekerlemelerle artikülasyon çalışmaları yaptırılır. Çalışmalar sırasında edebiyat disiplininin yararlanılabilir. Çeşitli rezonans ve artikülasyon çalışmalarına ait notalar tahtaya yazılır. Her alıştırmadan önce öğretmen tarafından örneklenir. Bu alıştırmaların doğru duruş ve söyleme tekniklerine uyularak istikrarlı şekilde seslendirilmesi beklenir (**D3.3, OB4**). Öğretmen tarafından enstrümanla çalınan alıştırmaların entonasyona ve müzikal ifadelerle dikkat edilerek öğrenciler tarafından seslendirilmesi istenir. Seslendirme çalışmasından sonra alıştırmalarda öğrencilerin sesi kullanırken hissettikleri sorularak merak duygusu uyandırılır (**E1.1**). Öğrenmeler; kontrol listesi kullanılarak izlenebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden solunum türleri ve çeşitli solunum alıştırmaları ile ilgili bir çalışma yapmaları istenebilir. Performans görevinin değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir. Temaya ilişkin öğrenmeler, karşılaştırma tablosu kullanılarak izlenebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, müzik aletlerinde kullanılan tellerin cinsi, gerginlik ve uzunlukları ile ses dalgalarının frekansı arasındaki ilişkileri araştırabilir. Araştırma sonucunu raporlaştırarak sınıfa sunabilir.

Destekleme Öğrencilere evde uygulamaları için ses ve nefes egzersizlerini içeren bir çalışma programı verilebilir. Bu tekniklerin günlük hayatta nasıl uygulanabileceği konusunda öğrencilere rehberlik edilebilir ve uygulanan ses ve nefes egzersizlerinin sınıfta sunulması istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: REPERTUVAR ÇALIŞMALARI I

(Buselik, Kürdi, Rast, Uşşak)

Bu temada öğrencilerin Türk müziği makamlarından buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarından eserler dinlemesi ve bu makamlara ait eserler söylemesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 56

ALAN
BECERİLERİ SAB9. Müziksel Dinleme, SAB10. Müziksel Söyleme

KAVRAMSAL
BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER -

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TMKR.10.2.1. Buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında eserler dinleyebilme

- a) Dinlediği buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında yazılmış eserlerdeki müziksel bileşenleri tanır.
- b) Dinlediği buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında yazılmış eserlerdeki müziksel bileşenleri ayırt eder.
- c) Dinlediği buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında yazılmış eserlerdeki müziksel bileşenleri açıklar.

TMKR.10.2.2. Buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında eserler söyleyebilme

- a) Buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında eserleri seslendirirken bedenini söylemeye hazır hâle getirir.
- b) Buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında uygun söyleme tekniklerini kullanır.
- c) Buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarındaki müziksel bileşenleri eserlerde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Buselik, Kürdi, Rast, Uşşak Makamları

Buselik, Kürdi, Rast, Uşşak Makamlarında Örnek Eserler

Anahtar Kavramlar

makam, perde, koma, dizi, karar, güçlü, yeden, seyir

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; öz değerlendirme formu, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir. Performans görevi olarak öğrencilerin buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında istedikleri bir eseri seçerek Türk sanat müziğine ait bir eserse türü, bestekârı, güftekarı ve yorumcusu; Türk halk müziğine ait bir eserse türü, yöresi, kaynak kişisi, derleyeni ve notaya alanı konularından biri hakkında araştırma yapmaları ve bu araştırmayı sunmaları istenebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formlarıyla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin 9. sınıf Türk müziği teori ve uygulama derslerinden makamları tanıdığı, kavramlar arasındaki bağlantıyı bildiği, bireysel ve sosyal yaşantılarda çeşitli müzik türleri ve geleneksel Türk müziği koroları ile karşılaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden bildikleri Türk müziği makamlarını ve makam özelliklerini söylemeleri istenebilir. Türk müziği geleneğinde koronun yeri ile ilgili sorular sorularak Türk müziği eserleri dinlenirken hissedilenlerin açıklanması istenebilir. Eserlerde geçen sözlerin ne gibi mesajlar verdiği ile ilgili fikir yürütmeleri sağlanabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere günlük hayatlarında Türk müziği makamlarıyla nerelerde karşılaştıkları ve makamların insan psikolojisine etkileriyle ilgili sorular sorulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

TMKR.10.2.1.

Buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarının dizileri ve perde isimleri tahtaya yazılabilir veya teknolojik araçlar kullanılarak yansıtılabilir (OB2). Makamları oluşturan dörtlü ve beşliler; karar, güçlü ve yeden perdeleri diziler üzerinde gösterilir (OB4). Bu süreçte gösterim yöntemi kullanılabilir. Buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarının seyirleri dinletilerek öğrencilerden makamın yapısına hâkim olmaları ve karar, güçlü, yeden perdelerini ayırt etmeleri

beklenir. Seyir özellikleri pekiştirildikten sonra buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında eserler dinletilir. Eserler dinlenirken düzenli olarak tekrar eden kuvvetli ve zayıf vuruşlara dikkat edilmesi ve eserlerde duyulan Türk müziği çalgılarının söylenmesi istenir **(SDB2.1)**. Keşfetme arzularının harekete geçirilmesi ve ritimsel öğelerin tanınması için aynı eserler öğrencilere bir kez daha dinletilir **(E1.1)**. Dinletilen eser Türk sanat müziğine ait ise eserin türü, bestekârı, güftekârı ve yorumcusu hakkında bilgiler verilebilir. Dinletilen eser Türk halk müziğine ait ise eserin türü, yöresi, kaynak kişisi, derleyeni ve notaya alanı hakkında bilgiler verilebilir. Dinletilen eserler sınıfça toplu söyleme kurallarına uyularak seslendirilebilir **(D3.4)**. İlgili öğrenmeler, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

TMKR.10.2.2.

Öğrencilere Türk müziğinde koronun yeri ve önemi hakkında açık uçlu sorular sorulur. Buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında eserler dinletilebilir. Seslendirme çalışmalarına başlamadan önce öğrencilere bedensel rahatlatma hareketleri, nefes ve ses açma çalışmaları yaptırılır **(SDB1.2)**. Öğrencilere buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarındaki eserlerin notaları verilebilir veya teknolojik araçlar kullanılarak tahtaya yansıtılabilir **(OB2)**. Öğrencilerden eserleri seslendirirken doğru duruş sergilemeleri ve uygun teknikle özgüvenli bir şekilde eserleri söylemeleri beklenir **(E1.5)**. Geleneksel Türk müziği eserleri seslendirilirken millî ve manevî değerlerin önemi hatırlatılır **(D19.3)**. Öğrencilerin eserleri seslendirirken birbirini dinlemeye özen göstermeleri; ritmik yapıya, entonasyona, ezgisel yapıya, müziksel ifadelerle dikkat ederek deşifre ve solfejlerini yapmaları sağlanır. Öğrenilen eserler sınıfça seslendirilir ve grup iletişimi pekiştirilir **(SDB2.1)**. İlgili öğrenmeler, kontrol listesi ile izlenebilir. Performans görevi olarak öğrencilerin buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarında istedikleri bir eseri seçerek; eserin yöresi, derleyeni, bestekârı, güftekârı veya yorumlayıcı konularından biri hakkında araştırma yapmaları ve bu araştırmayı sunmaları istenebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formlarıyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere ilgili makamlardan sosyal medyadan veya canlı olarak konser izleme görevi verilebilir. Öğrencilerden bu süreçle ilgili geri bildirim vermeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere evde dinlemeleri için buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarından örnek eserler verilebilir. Öğrencilerden dinledikleri eserlerde duydukları Türk müziği çalgılarını listelemeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

11. SINIF

1. TEMA: İNSANDA SES TÜRLERİ VE SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI

Bu temada öğrencilerin insan sesi türlerini sınıflandırması, solunum geliştirici çalışmaları yapması ve ses üretme-yayma alıştırma çalışmalarını müziksel olarak söylemesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

**ALAN
BECERİLERİ** SAB10. Müziksel Söyleme

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.5. Sınıflandırma, KB2.13. Yapılandırma

EĞİLİMLER E2.5. Oyunseverlik, E3.1. Muhakeme, E3.5. Açık Fikirlilik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılma (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı , OB2. Dijital Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Biyoloji

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TMKR.11.1.1. İnsanda ses türlerini sınıflandırabilme

- a) İnsanda ses türlerine ilişkin değişkenleri belirler.
- b) İnsanda ses türlerini ayırıştırır.
- c) İnsanda ses türlerini tasnif eder.
- ç) İnsanda ses türlerini etiketler.

TMKR.11.1.2. Solunum geliştirici çalışmaları yapılandırabilme

- a) Solunum geliştirici çalışmaları inceleyerek nedensel ilişkiler ortaya koyar.
- b) Tespit ettiği ilişkilerle ilgili ön bilgilerden yararlanarak uyumlu bir bütün oluşturur.

TMKR.11.1.3. Ses üretme-yayma alıştırmalarını müziksel söyleyebilme

- a) Ses üretme-yayma alıştırmalarını yapmadan önce bedenini şarkı söylemeye hazır hâle getirir.
- b) Ses üretme-yayma alıştırmalarını yaparken uygun söyleme tekniklerini kullanır.
- c) Ses üretme-yayma alıştırmalarını yaparken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

İnsanda Ses Türleri
Solunum Geliştirici Çalışmalar
Ses Üretme Alıştırmaları

Anahtar Kavramlar

soprano, alto, bas, tenor, çocuk sesleri

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma yaprağı, kontrol listesi ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden insanda ses türleri ile ilgili bir sunum hazırlamaları istenebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formlarıyla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin diyafram nefesi, ses ve nefes kontrolüyle 10. sınıf Türk müziği koro ve repertuarı dersinde tanıştıkları, bireysel ve sosyal yaşantılarında çeşitli müzik türleri ve geleneksel Türk müziği koroları ile karşılaştıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere ses ve nefes kontrolüyle ilgili bir uygulama yaptırılabilir. Çeşitli ses topluluklarına ait kayıtlar akıllı tahta, işitsel materyaller vb. aracılığıyla dinletilir ve ses türleri hakkında öğrencilerin gözlemleri sorulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere günlük hayatta dinledikleri farklı koro türlerinin performansları ve çeşitli ses türlerinin müziğe etkileri hakkındaki gözlemleri sorulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

TMKR.11.1.1.

Öğrencilere insan sesi türleriyle ilgili bilgiler verilir. Bu bilgilerden hareketle insanda ses türlerini etkileyen faktörlerin neler olabileceği sorulur ve sesin rengi, genişliği gibi özellikleri ile ilgili bir tartışma ortamı oluşturulabilir. Ses türünü etkileyen fizyolojik değişkenlerin belirlenmesi sağlanır. Çeşitli video veya ses kayıtları aracılığıyla farklı ses türlerini içeren

kayıtlar dinletilir ve öğrencilerden bu kayıtları ayrıştırma beklentisi (SAB9., OB1, OB2). Sınıf ortamında arkadaşlarının seslerini ayrıştırarak bu çalışmadan tablo yapmaları istenebilir (E2.5). Çalışma süresince öğrencilerden arkadaşlarına nezaketli davranması beklenir (D14.1). Aynı zamanda öğrencilerin kendilerini değerlendirerek ses türlerini fark etmeleri sağlanabilir (SDB1.3). Yapılan ayrıştırma sonucunda ses türlerinin tasnif edilmesi ve etiketlenmesi beklenir. Öğrenmeler çalışma yaprağı ile izlenebilir.

TMKR.11.1.2.

Solunumun sesi nasıl etkilediği sorularak öğrencilerin nefes-ses ilişkisini fark etmesi sağlanabilir. Solunum ve ses üretiminde diyaframın rolüne değinilebilir. Kuvvetli, orta kuvvetli, hafif soluk için çeşitli alıştırma öğretmen tarafından örneklendirilir ve bu çalışmaların tekrar edilmesi istenir (SDB1.1). Öğrencilerden solunum çeşitlerinin kullanım alanlarına ilişkin nedensel ilişkileri ortaya koyması beklenir. Tespit edilen nedensel ilişkiler sınıf içinde tartışılır. Tartışma sürecinde farklı fikirlerle karşı açık, saygılı ve nezaketli davranılması beklenir (SDB2.1, E3.5, D14.1). Bir vokal çalışma örneği veya eser tahtaya yazılabilir veya teknolojik araçlar yardımıyla yansıtılabilir. Belirli nefes teknikleri vokal çalışma örneği ya da eser üzerinde uygulanarak öğrencilerin estetik bakış açısıyla uyumlu bir bütün oluşturması ve sanatsal pratik geliştirmesi beklenir (D7.3, OB9). Öğrenmeler kontrol listesiyle izlenebilir.

TMKR.11.1.3.

Ses üretme alıştırma başlanmadan önce bedensel rahatlatma hareketleri yaptırılarak öğrencilerin bedeni söylemeye hazır hâle getirilebilir. Öğretmen tarafından nüans ve entonasyon geliştirici alıştırma önemi açıklanır. Alıştırma ait örnekler tahtaya yazılabilir veya teknolojik araçlar kullanılarak yansıtılabilir (OB2). Nüans ve entonasyon geliştirici ilki öğretmen tarafından örneklendirilir. Öğrencilerden alıştırma doğru duruş ve uygun söyleme tekniklerini kullanarak alıştırma seslendirmesi beklenir. Ses üretme alıştırma yapılırken uygun söyleme tekniklerinin kullanılması ve sanatsal pratik geliştirilmesi beklenir (OB9). Ses eğitimi alanında becerilerinin artırılması için öğrencilerin alıştırma odaklanması ve bu alıştırma istikrarlı şekilde yapması teşvik edilebilir (E3.1, D3.1). Seslendirme sürecinde oluşan tınının dikkatle dinlenmesi ve alıştırma seslendirilmesinde ortaya çıkan olumlu ve olumsuz yönlerin değerlendirilmesi beklenebilir. Alıştırma seslendirme sürecinde müziksel bileşenleri uygulama konusunda öğrencilerin kendini değerlendirmesi sağlanır (SDB1.2). Öğrenmeler kontrol listesiyle izlenebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden insan ses türleri ile ilgili bir sunum hazırlamaları istenebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formlarıyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilere tema konusu ile ilgili kitap okuma veya konser izleme görevi verilebilir. Öğrencilerden bu konu ile ilgili geri bildirim vermeleri istenebilir. Ayrıca farklı ses türlerinden oluşan koro videoları ile ilgili sunum yapmaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilere evde uygulanmak üzere ses ve nefes egzersizlerini içeren bir çalışma programı verilebilir. Bu tekniklerin günlük hayatta nasıl uygulanabileceği konusunda öğrencilere rehberlik edilebilir ve öğrencilerden uygulayabilecekleri ses ve nefes egzersizlerini sınıfta sunmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: REPERTUVAR ÇALIŞMALARI II

(Hicaz, Hüseyini, Karcıgar, Mahur, Nihavent)

Bu temada öğrencilerin hicaz, hüseyini, karcıgar, mahur ve nihavent makamlarında eserler dinlemesi ve bu makamlarda eserler söylemesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 56

ALAN
BECERİLERİ SAB9. Müziksel Dinleme, SAB10. Müziksel Söyleme

KAVRAMSAL
BECERİLER -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D7. Estetik, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Beden Eğitimi

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TMKR.11.2.1. Hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarında eserler dinleyebilme

- a) Dinlediği hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarında yazılmış eserlerdeki müziksel bileşenleri tanır.
- b) Dinlediği hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarında yazılmış eserlerdeki müziksel bileşenleri ayırt eder.
- c) Dinlediği hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarında yazılmış eserlerdeki müziksel bileşenleri açıklar.

TMKR.11.2.2. Hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarında eserler söyleyebilme

- a) Hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarında eserleri seslendirirken bedenini söylemeye hazır hâle getirir.
- b) Hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarında uygun söyleme tekniklerini kullanır.
- c) Hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarındaki müziksel bileşenleri eserlerde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hicaz, Hüseyini, Karcığar, Mahur, Nihavent Makamları

Hicaz, Hüseyini, Karcığar, Mahur, Nihavent Makamlarında Örnek Eserler

Anahtar Kavramlar

makam, perde, koma, dizi, karar, güçlü, yeden, seyir

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; öz değerlendirme formu, kontrol lisesi ve performans göreviyle değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarını oluşturan parçalar arasındaki benzerlik ve farklılıkları bir tablo hazırlayarak belirlemeleri istenebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formlarıyla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğru duruş ve doğru söyleme tekniklerine dair temel bilgileri 10. sınıf Türk müziği koro ve repertuarı dersinde öğrendikleri; buselik, kürdi, rast ve uşşak makamlarının genel özellikleri hakkında ön bilgiye sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarında dinledikleri eserlere örnek vermeleri istenebilir. Bu makamlarda farklı eserler dinletilerek öğrencilerin makamları ayırt etmeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere müzikle tedavi yöntemlerini bilip bilmedikleri sorulabilir. Öğrencilerden makamların insan psikolojisine etkileri hakkında fikir yürütmeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

TMKR.11.2.1.

Öğrencilere makamların insan psikolojisine etkileri hakkında açık uçlu sorular sorulur. Osmanlı Devleti'nde şifahanelerde makamların manevi hastalıkların tedavisinde kullanıldığından bahsedilebilir. Hicaz, hüseyini, karcığar, mahur ve nihavent makamlarının dizileri ve perde isimleri tahtaya yazılabilir veya teknolojik araçlar kullanılarak yansıtılabilir (OB2). Makamları oluşturan dörtlü ve beşliler; karar, güçlü ve yeden perdeleri diziler üzerinde

gösterilir **(OB4)**. Bu süreçte gösterim yöntemi kullanılabilir. Hicaz, hüseyini, karcığâr, mahur ve nihavent makamlarının seyirleri dinletilerek öğrencilerin makamın yapısına hâkim olmaları ve karar, güçlü, yeden perdelerini ayıt etmeleri beklenir. Seyir özellikleri pekiştirildikten sonra öğrencilere hicaz, hüseyini, karcığâr, mahur ve nihavent makamlarında eserler dinletilir. Eserler dinlenirken düzenli olarak tekrar eden kuvvetli ve zayıf vuruşlara dikkat edilmesi ve eserlerde duyulan Türk müziği çalgılarının söylenmesi istenir **(SDB2.1)**. Dinleme etkinlikleri sırasında öğrencilerin dikkatinin yöresel ağız, şive, melodik süslemeler, ritmik dokular ve eserin genel formuna odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Bu süreçte öğrencilerden müziksel bileşenlerin esere estetik ve duysal bir derinlik kattığını fark etmelerini ve kendi ifadeleriyle açıklamaları istenir **(D7.1)**. İlgili öğrenmeler, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

TMKR.11.2.2.

Öğrencilere hicaz, hüseyini, karcığâr, mahur ve nihavent makamlarında eserler dinletilebilir. Seslendirme çalışmalarına başlanmadan önce bedensel rahatlatma hareketleri, nefes ve ses açma çalışmaları yaptırılır **(SDB1.2)**. Hicaz, hüseyini, karcığâr, mahur ve nihavent makamlarındaki eserlerin notaları verilebilir veya teknolojik araçlar kullanılarak tahtaya yansıtılabilir **(OB2)**. Eserlerin önce deşifre ve solfejli yaptırılabilir. Eserleri seslendirirken öğrencilerin doğru duruş sergilemeleri ve uygun teknikle özgüvenli bir şekilde söylemeleri beklenir **(E1.5)**. Geleneksel Türk müziği eserleri seslendirilirken millî ve manevi değerlerin önemi hatırlatılır **(D19.3)**. Öğrencilerin eserleri seslendirirken birbirini dinlemeye özen göstermesi; ritmik yapıya, entonasyona, ezgisel yapıya ve müziksel ifadelere dikkat etmesi sağlanır. Öğrenilen eserler sınıfça seslendirilir ve grup iletişimi pekiştirilir **(SDB2.1)**. İlgili öğrenmeler, kontrol listesi ile izlenebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden hicaz, hüseyini, karcığâr, mahur ve nihavent makamlarını oluşturan parçalar arasındaki benzerlik ve farklılıkları bir tablo ile ortaya koyması istenebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formlarıyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden hicaz, hüseyini, karcığâr, mahur ve nihavent makamlarında yazılmış bir eseri çalmaları, bu makamlarda yazılmış eserlerin notalarının solfejli yapmaları ve makamların dizilerini seslendirmeleri istenebilir. Öğrencilere makamsal eserlerin melodik yapısı ve bu makamların duygusal etkileri üzerine araştırma görevleri verilebilir. Ayrıca belirli makamlarla ilgili tarihsel ve kültürel unsurları öne çıkaran etkinlikler düzenlenebilir.

Destekleme

Öğrencilere hicaz, hüseyini, karcığâr, mahur ve nihavent makamlarına ait bir eserin notaları verilir ve öğrencilerden eserin makamlarının temel müziksel bileşenlerini (perde isimleri, seyir özellikleri vb.) belirlemeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

12. SINIF

1. TEMA: KORO KÜLTÜRÜ VE SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI

Bu temada öğrencilerin koro türlerini sınıflandırması, koro şefi ve diğer koro üyeleriyle uyum ve iletişimi çözümülemesi, tonlama ve vurgulama alıştırmaalarını müziksel söylemesi, alt-üst ses genişletme alıştırmaalarını müziksel söylemesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

**ALAN
BECERİLERİ** SAB10. Müziksel Söyleme

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E2.1. Empati, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Beden Eğitimi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemleme, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.18. Tartışma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TMKR.12.1.1. Koro türlerini sınıflandırabilme

- a) Koro türlerine ilişkin değişkenleri belirler.
- b) Koro türlerini ayırıştırır.
- c) Koro türlerini tasnif eder.
- ç) Koro türlerini etiketler.

TMKR.12.1.2. Koro şefi ve diğer koro üyeleriyle uyum ve iletişimi çözümleyebilme

- a) Koro şefi ve diğer koro üyeleriyle uyum ve iletişime ait parçaları belirler.
- b) Koro şefi ve diğer koro üyeleriyle uyum ve iletişime ait belirlediği parçalar arasındaki ilişkileri belirler.

TMKR.12.1.3. Tonlama ve vurgulama alıştırmalarını müziksel söyleyebilme

- a) Tonlama ve vurgulama alıştırmaları yapmaya başlamadan önce bedenini şarkı söylemeye hazır hâle getirir.
- b) Tonlama ve vurgulama alıştırmaları yaparken uygun söyleme tekniklerini kullanır.
- c) Tonlama ve vurgulama alıştırmaları yaparken müziksel bileşenleri uygular.

TMKR.12.1.4. Alt-üst ses genişletme alıştırmalarını müziksel söyleyebilme

- a) Alt-üst ses genişletme alıştırmaları yaparken bedenini şarkı söylemeye hazır hâle getirir.
- b) Alt-üst ses genişletme alıştırmaları yaparken uygun söyleme tekniklerini kullanır.
- c) Alt-üst ses genişletme alıştırmaları yaparken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Koro Türleri

Koro Şefi ve Diğer Koro Üyeleriyle Uyum ve İletişim

Tonlama ve Vurgulama

Alt-Üst Ses Genişletme Alıştırmaları

Anahtar Kavramlar

ritmik vurgu, koro

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma yaprağı, kontrol listesi ve performans göreviyle değerlendirilebilir. Performans görevi olarak ses üretme tekniklerinin kullanılacağı bir eser gruplara ayrılarak seslendirilebilir. Performans görevi öz değerlendirme formu ve kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğru duruş ve doğru söyleme teknikleri ve çeşitli ses toplulukları hakkında bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden öğrendikleri makamlara ait herhangi bir eseri seçerek dinlemeleri ve dinledikleri eserde ses üretme tekniklerinin nasıl uygulandığıyla ilgili düşüncelerini paylaşmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden gittikleri koro konserlerinde gözlemledikleri şef-koro uyumuna dair düşüncelerini ifade etmeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

TMKR.12.1.1.

Öğrencilere koro türleri ile ilgili bilgiler verilir. Koro türleri ile ilgili fikirlerin paylaşıldığı bir tartışma ortamı yapılandırılır (**SDB2.1**). Öğrencilerden koro türlerine yönelik performans kayıtları izlemeleri ve bilinen koro türleri hakkında görüşlerini paylaşmaları istenir. Koro türleri liste hâlinde verilerek bu listeyi oluşturan unsurlara ilişkin değişkenleri öğrencilerin sınıflandırmaları ve küçük gruplarda bu konu üzerine tartışma yapmaları sağlanır (**KB2.18**). Ayrıca ülkemizdeki koro türleri hakkında bilgiler verilerek öğrencilerden bu türlerin özelliklerini incelemeleri istenir. Koro türleri belirli özelliklere göre tasnif edilir ve her biri uygun şekilde etiketlenir. Daha sonra doğru koro sınıflandırması verilerek öğrencilerin kendi sınıflandırmalarını gözden geçirmesi sağlanır. Öğrenmeler çalışma yaprağı ile izlenebilir.

TMKR.12.1.2.

Öğrencilere canlı bir prova veya teknolojik araçlar kullanılarak çeşitli koro performansları izletilir. Öğrencilerden koro şefi ve koro üyelerinin nasıl bir etkileşim içinde olduklarını gözlemlemeleri istenir (**KB2.2**). Öğretmen tarafından koro şefinin ve koro üyelerinin koro içindeki rol ve sorumlulukları açıklanarak uyum ve iletişimi sağlayan parçaların öğrenciler tarafından belirlenmesi istenir. Belirlenen parçaların koro dinamikleri içindeki işlevlerine dikkat çekilir. Koro şefinin el hareketleri, koro üyelerinin birbirini dinlemeleri, ses ve ritim dengesi kurmaları, koro üyelerinin koro içindeki rol ve sorumluluklarını yerine getirmeleri, koro çalışmalarına katılmada disiplinli olmanın önemi gibi konular empati kurularak sınıf ortamında tartışma yoluyla analiz edilir ve koro disiplinini oluşturan parçalar arasındaki ilişkilerin belirlenmesi sağlanır (**E2.1, KB2.16**). Öğretmen, koro içindeki farklı dinamiklerin anlamlandırılması için öğrencilere koro çalışması yaptırabilir. Sınıf küçük gruplara bölünebilir. İstenen bir eser etkin bir şekilde dinlenerek seslendirilebilir, şef ile diğer üyelerin nasıl bir uyum içinde oldukları deneyimlenebilir ve öğrencilerin grup iletişimine katkıda bulunması sağlanabilir (**SDB2.1, SDB2.2**). Koro çalışmaları sırasında koro üyelerinin etkin bir şekilde dinlenmesi, koro şefiyle uyumlu seslendirme yapılması beklenir (**D14.2, OB9**). Öğrenmeler kontrol listesiyle izlenebilir.

TMKR.12.1.3.

Tonlama ve vurgulama alıştırmalarına başlanmadan önce bedensel rahatlatma hareketleri yaptırılabilir. Bunun için beden eğitimi disiplininden yararlanılabilir (**SDB1.2**). Tonlama ve vurgulama alıştırmaları seslendirilirken kullanılacak doğru duruş ve teknik öğretmen tarafından gösterilir. Tonlama ve vurgulama alıştırmaları öğretmen tarafından örneklenildikten sonra alıştırmaların doğru duruş ve teknikle ritmik yapıya uyularak öğrenciler tarafından seslendirilmesi beklenir (**OB9, E3.2**). Öğrencilerden tonlama ve vurgulama alıştırmalarındaki müziksel bileşenler üzerine fikir alışverişinde bulunmaları istenir (**D4.2**). Öğrencilere bir eser verilir. Öğrenciler gruplara ayrılarak özveri ve sabırla eserin deşifresini yapar (**SDB2.2, D3.2**). Gruplardan eserin söyleme teknikleri ve müziksel bileşenlere dikkat edilerek seslendirilmesi beklenir.

TMKR.12.1.4.

Alt-üst ses genişletme alıştırmalarına başlanmadan önce bedensel rahatlatma hareketleri yaptırılarak öğrencilerin bedeni söylemeye hazır hâle getirilebilir. Bunun için beden eğitimi disiplininden yararlanılabilir. Ses üretme alıştırmalarından örnekler tahtaya yazılır veya teknolojik araçlar kullanılarak yansıtılır (**OB2**). Seslendirmeye yönelik doğru duruş öğretmen tarafından hatırlatılabilir. Alt-üst ses genişletme alıştırmalarının ilki öğretmen

tarafından örneklendirilir. Ses üretme alıştırmaları yapılırken uygun söyleme tekniklerinin kullanılması ve sanatsal pratik geliştirilmesi beklenir **(OB9)**. Öğrencilerin ses üretme alıştırmalarını yaparken kendilerini geliştirme konusunda azimli, kararlı aynı zamanda planlı olmaları beklenebilir **(E1.3, D3.1)**. Alt-üst ses genişletme alıştırmaları üzerine bağlı, kısa-kesik, gittikçe artan ve azalan gibi müziksel bileşenler eklenir ve bu bileşenlerin alıştırmalar üzerindeki etkisi hakkında yargıda bulunulması istenir **(SDB3.3)**. Alıştırmaların müziksel bileşenlere uygun seslendirilmesi beklenir. Öğrenmeler kontrol listesiyle izlenebilir. Performans görevi olarak öğrenilen ses üretme tekniklerinin kullanılacağı bir eserin gruplara ayrılarak seslendirilmesi istenebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarı veya öz değerlendirme formlarıyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden koro müziğinin gelişimine katkıda bulunan bir koro şefinin hayatı ve çalışmaları ile ilgili bir sunum hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere tonlama ve vurgulama becerisi kazandırabilmek için özdeyiş, şiir ve söz paragrafları verilebilir ve tek bir ses perdesi üzerinde (vurgusuz) okuma çalışmaları yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: REPERTUVAR ÇALIŞMALARI III*(Muhayyerkürdi, Segâh, Hüzam, Saba)*

Bu temada öğrencilerin muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarına ait eserleri dinlemesi ve bu makamlara ait eserler söylemesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 58

ALAN
BECERİLERİ SAB9. Müziksel Dinleme, SAB10. Müziksel Söyleme

KAVRAMSAL
BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Tarih

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TMKR.12.2.1. Muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında eserler dinleyebilme

- a) Dinlediği muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında yazılmış eserlerdeki müziksel bileşenleri tanır.
- b) Dinlediği muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında yazılmış eserlerdeki müziksel bileşenleri ayırt eder.
- c) Dinlediği muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında yazılmış eserlerdeki müziksel bileşenleri açıklar.

TMKR.12.2.2. Muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında eserler söyleyebilme

- a) Muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında eserleri seslendirirken bedenini söylemeye hazır hâle getirir.
- b) Muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında uygun söyleme tekniklerini kullanır.
- c) Muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarındaki müziksel bileşenleri eserlerde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Muhayyerkürdi, Segâh, Hüzzam, Saba Makamları
Muhayyerkürdi, Segâh, Hüzzam, Saba Makamlarında Örnek Eserler

Anahtar Kavramlar

makam, perde, koma, dizi, karar, güçlü, yeden, seyir

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; öz değerlendirme formu, kontrol listesi ve performans göreviyle değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden Türk müziği çalgılarıyla ilgi araştırma yaparak bir sunum hazırlamaları istenebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarıyla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

11. sınıf Türk müziği koro ve repertuarı dersinde öğrencilerin hicaz, hüseyini, karcıgar, mahur ve nihavent makamlarına ait örnek eserlerle tanıştıkları ve Türk müziği koro etkinliklerine katıldıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında dinledikleri eserlere örnekler vermeleri istenebilir. Bu makamlarda farklı eserler dinletilerek makamları ayırt etmeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere seslendirme yaptıkları eserlerde farklı makamların yorumları arasında değişiklik hissedip hissetmedikleri sorulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

TMKR.12.2.1.

Öğrencilere koronun grup psikolojisine ve iletişime etkileri sorulur ve onlardan fikirlerini arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir. Dinledikleri Türk müziği eserlerinin makamlarını nelerle dikkat ederek tespit ettikleri sorulabilir. Muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarının dizileri ve perde isimleri tahtaya yazılabilir veya teknolojik araçlar kullanılarak yansıtılabilir (OB2). Makamları oluşturan dörtlü ve beşliler; karar, güçlü ve yeden perdeleri diziler üzerinde gösterilir (OB4). Muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarının seyirleri dinletilerek öğrencilerin makamın yapısına hâkim olmaları ve karar, güçlü, yeden

perdelerini ayırt etmeleri beklenir. Seyir özellikleri pekiştirildikten sonra muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında eserler dinletilir. Eserler dinlenirken düzenli olarak tekrar eden kuvvetli ve zayıf vuruşlara dikkat edilmesi, eserlerde duyulan Türk müziği çalgılarının söylenmesi istenir **(SDB2.1, E1.1)**. Türk müziği çalgılarıyla ilgili bilgiler verilebilir. Dinletilen eser Türk sanat müziğine aitse türü, bestekârı, güftekârı ve yorumcusu hakkında bilgiler verilebilir. Dinletilen eser Türk halk müziğine aitse türü, yöresi, kaynak kişisi, derleyeni ve notaya alanı hakkında bilgiler verilebilir. Dinletilen eserler, sınıfça toplu söyleme kurallarına uyularak seslendirilebilir **(D3.4)**. İlgili öğrenmeler, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

TMKR.12.2.2.

Öğrencilere muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında eserler dinletilebilir. Dinletilen eserlerin daha önce duyulup duyulmadığı sorularak öğrencilerin kültürel farkındalıklarının artması sağlanır **(OB5)**. Seslendirme çalışmalarına başlanmadan önce öğrencilere bedensel rahatlatma hareketleri, nefes ve ses açma çalışmaları yaptırılır **(SDB1.2)**. Öğrencilere muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarındaki eserlerin notaları verilebilir veya teknolojik araçlar kullanılarak tahtaya yansıtılabilir **(OB2)**. Eserler seslendirilirken doğru duruş sergilenmesi ve uygun teknikle özgüvenli bir şekilde söylenmesi beklenir **(E1.5)**. Geleneksel Türk müziği eserleri seslendirilirken millî ve manevî değerlerin önemi hatırlatılır **(D19.3)**. Öğrencilerin eserleri seslendirirken birbirini dinlemeye özen göstermeleri; ritmik yapıya, entonasyona, ezgisel yapıya, müziksel ifadelerle dikkat ederek deşifre ve solfej yapmaları sağlanır. Öğrenilen eserler sınıfça seslendirilerek grup iletişiminin pekiştirilmesi sağlanır **(SDB2.1)**. İlgili öğrenmeler, kontrol listesi ile izlenebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden Türk müziği çalgılarıyla ilgi araştırma yapmaları ve araştırmalarını sunmaları istenebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarında yazılmış bir eseri çalmaları ve bu makamlarda yazılmış eserlerin notalarını solfej yaparak makam dizilerini seslendirmeleri talep edilebilir.
- Destekleme** Muhayyerkürdi, segâh, hüzzam ve saba makamlarına ait bir eserin notaları verilebilir ve öğrencilerden eser üzerinde makamların temel müziksel bileşenlerini (perde isimleri, seyir özellikleri vb.) belirlemeleri istenebilir. Dinleme etkinlikleri sırasında bu makamlarda yazılmış eserlerin ses kayıtları dinletilebilir ve öğrencilerden duydukları müziksel bileşenleri not alıp sınıfta paylaşmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

